

Mening var selvfølgelig, at selv om Børnene ere en Velsignelse, skal der dog noget til at opdrage dem, og at for den, der kun har en lille Kapital, er det ikke let at opdrage en stor Børneflokk. Det maa enhver kunne forstaa. Ved Siden af Børnene er der jo ogsaa andre Ting, der kunne tære paa Kapitalen, saasom Sygdom, og desuden kan der indtræffe forskellige Ulykkestilfælde. Men at Børnene vare Ulykkestilfælde, tror jeg ikke, mange i Salen have opfattet som Meningen af mine Ord. Jeg for mit Vedkommende regner ikke Børnene til Ulykkestilfælde. Derimod kunde jeg godt forstaa, om det ærede Medlem regnede dem dertil. Min Mening er nemlig, at i de fleste Familier er den Mand, som er gift med Konen, Fader til Børnene; men det ærede Medlem har en anden Opfattelse. Han sagde en Gang her, at det var aldeles tilfældigt, hvem der var Fader til Børnene, og i saa Tilfælde kan det jo nok kaldes et Ulykkestilfælde.

Th. Larsen: Jeg havde i Fjor Lejlighed til temmelig udførlig at udtale mig om Realiteten i dette Lovforslag, og jeg skal ikke i Aar gentage disse Udtalelser, saa meget mere som jeg kan være ganske enig med næsten alle de ærede Medlemmer, som hidtil have haft Ordet for at kritisere dette Lovforslag. Jeg mener nemlig ogsaa, at Lovforslaget i den Skikkelse, hvori det er kommet fra Landstinget, maa betragtes som aldeles ubrugeligt til Opfyldelse af sit Ojemed. Da Landbokommissionen i sin Tid sendte Skemaer ud omkring til Kommunerne og rettede det Spørgsmaal til dem, om der i Kommunerne maatte anses for at være Trang til Oprettelsen af Jordlodder for Husmænd, blev Spørgsmaalet for de allerfleste Kommuners Vedkommende besvaret med ja. Men jeg er aldeles overbevist om, at skulde det Spørgsmaal blive rettet til Kommunerne: ønske I at faa en saadan Lov som den, der nu er kommen ned fra Landstinget, vilde Svaret over hele Linien blive et andet, og det er ganske naturligt. Det er blevet udtalt — vistnok af det ærede Medlem for Sorø Amts 4de Valgkreds (Scavenius) — at der her ikke er Tale om nogen Principforskel i Opfattelsen, men kun om en Gradsforskel. Men jeg tror, at der netop her ligger en principiel Forskel i Opfattelsen, idet nemlig de Besvarelser rundt omkring fra Kommunerne, som gik ud paa, at der var Trang til at oprette Jordlodder for Husmænd, vare begrundede i det Synspunkt, at hele vor Lovgivning i en Aar-

række er gaaet ud paa at søge at drage Arbejderne fra Landets naturlige Erhverv, Landbruget, over til Industrien i Byerne. Det ulykkelige i dette Forhold, og ikke mindst ulykkeligt er det jo for Landbrugets Vedkommende, har Befolkningen Øje for, og Venstre har ogsaa i mange Aar haft Øje for dette Forhold og ved forskellige Forsøg baade paa Toldvæsenets Omraade og ved Forslag om Anskaffelse af Jordlodder til Husmænd arbejdet paa atter at standse denne Strøm og drage den tilbage fra Byerne til Landbruget. Og det var jo selvfølgelig; det var jo om at gøre at søge, om der virkelig skulde kunne findes en saadan Udvej. Nu staar det for mig saaledes, at den eneste virkelige Udvej i saa Henseende er den at skabe Betingelser for, at Landarbejderne kunne komme til at blive ved Landets naturlige Erhverv. Thi Landbruget er jo beskattet paa en saa uretfærdig Maade gennem den indirekte Beskatning, at det i Øjeblikket er fuldstændig umuligt for Landbrugerne at konkurrere med Industriens Arbejdsgivere. Der er mange Ting, som bidrage dertil. Der er bl. a. de faglige Organisationer i Byerne, som have bidraget til, at Lønnen er kommen adskilligt op. Det er derfor ikke til at undres over, at Landarbejderne som sidde i smaa Kaar, vinkes af de højere Lønninger ind til Byerne for at faa Del i de bedre Arbejdsvilkaar, som findes der; det er jo en selvfølgelig Sag. Fra Flertallet i det andet Ting er der faldet adskillige Udtalelser, hvoraf ogsaa nogle ere blevne fremdragne her, som synes at tyde paa, at der hos dette Flertal ikke er nogen virkelig Opfattelse af, hvorledes Arbejdsforholdene ere paa Landet. Naar der er faldet Udtalelser som f. Eks., at Landarbejderne sagtens kunne skaffe 800 Kr. eller 10—1200 Kr., som han faktisk skal være i Besiddelse af for at faa en Jordlod, og naar der er faldet Udtalelser om, at Landarbejderne helst ville være fri for Jordlodder, synes jeg, at disse Udtalelser bevise, at Flertallet i det andet Ting egentlig ikke har nogen rigtig Forstaaelse af, hvorledes Arbejdernes Vilkaar ere paa Landet. Jeg har i adskillige Aar beskæftiget mig med Landarbejderne, og jeg tror at kende dem saa temmelig, ikke alene i Jylland, men ogsaa paa Øerne, og da den højtærede Minister for Størstedelen synes at stille sig paa Landstingets Flertals Standpunkt, skal jeg udbede mig det høje Tings Taalmodighed i nogle Minutter for i al Korthed at give en lille Skildring af, hvorledes Arbejdsvilkaarene ere paa Landet.